

Asia: VN/17575/2021-OKM-72

Luonnos hallituksen esitykseksi SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne esitykseen sisältyvistä ehdotuksista

Lapin yliopisto kiittää mahdollisuudesta saada lausua.

Lakiluonnoksessa esitetty SORA-lakien soveltamisen laajentaminen koskemaan myös iäkkäiden ja vammaisten parissa työskenteleviä, on Lapin yliopiston puolesta kannatettavaa.

Luonnoksessa on tärkeä tarkennus - jollei opiskeluoikeutta ole myöhemmin palautettu -opiskelijaksi ottamisen edellytyksiin liittyviin peruutettuihin opiskeluoikeuksiin. Se korostaa yhdenvertaisuutta hakijoiden kesken, koska peruutetun opiskeluoikeuden perusteena olevat tekijät eivät ole enää olemassa eivätkä siten vaikuta opiskelijavalintaan. Kannatettavaa on myös vaihtaa opiskelijaksi pyrkivän -termin tilalle hakija -termi.

Opiskeluoikeuden peruuttamisen vireilletulon ajankohtaa on täsmennetty lakiesitysluonnokseen. Täsmennys jää kuitenkin vielä tilannekohtaiseksi, koska opiskelijan arvioita on voitu tehdä jo erilaisissa ohjaustilaisuuksissa ennen varsinaisia määriteltäviä tarkastuksia tai tutkimuksia (43 b §:n 1 momentti). Selkeytystä tarvitaan, jotta turvataan opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu sekä prosessi, jossa tieto tulee ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle.

Luonnoksessa esitetään, että rikosrekisteriote tarkastetaan ensimmäistä kertaa, kun opiskelijalle annetaan tehtäviä, joihin sisältyy olennaisesti alaikäisten, iäkkäiden tai vammaisten henkilöiden parissa työskentelyä. Lisäksi lakiesitysluonnoksessa esitetään, että tarkastus koskisi vain ensimmäistä tilannetta. Tavoitteena on kuitenkin turvata heikommassa asemassa olevia, joten Lapin yliopisto ehdottaa, että yliopisto voisi itse määritellä tarkoituksen mukaisen tiheyden rikosrekisteriotteen tarkastamiselle.

Huumausainetestausta (43 d § pykälä) osuuden lisäys - tai on siirtymässä sellaisiin tehtäviin - on kannatettava, sillä se mahdollistaa ennakoitavuuden. Ennakoitavuutta mahdollistaa myös 45 § a ja b pykälien lisäykset osallistumisoikeuden epäamisestä eri tilanteissa. Lakiesitysluonnoksessa opiskeluoikeuden pidättämisestä päättämisen siirtäminen pois yliopiston hallitukselta on kannatettava. Esityksessä ehdotetaan sen siirtämistä rehtorille, mutta Lapin yliopisto esittää, että tästä tai päätöksen delegoimisesta päätetään yliopistojen johtosäännöissä.

Kommentit ehdotusten vaikutuksista

-

Mitä näkemyksiä teillä on ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen yhteisestä SORA-oppaasta?

-

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Timonen Merija
Lapin yliopisto